

Co je nového v ADR?

Jak jsem konstatoval v minulém čísle tohoto časopisu, je rok 2007 opět rokem změny předpisů týkajících se silniční přepravy nebezpečných věcí – tzn. rokem změny Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí ADR. Pokusím se vybrat novinky, které pokládám za nejzajímavější. Pokusím se, aby můj úhel pohledu zaujal co nejvíce čtenářů.

Druhá část změn, o nichž se chci v tomto časopise zmínit, je oddíl 1.1.3 dohody ADR, který řeší problematiku vynětí z platnosti dohody ADR. Jinými slovy: v tomto oddíle se dozvíme, jak můžeme přepravit nebezpečné věci, aniž bychom museli při přepravě respektovat dohodu ADR. Druhá část článku bude informovat o změnách ve značení kusů, obalových souborů a vozidel převážející nebezpečné věci.

Jak bylo řečeno výše, oddíl 1.1.3 řeší problematiku přeprav nebezpečných věcí, aniž bychom museli při jejich přepravě respektovat dohodu ADR. Ustanovení 1.1.3.1 (d) se týká přepravy prováděné zásahovými jednotkami nebo pod jejich dozorem, pokud je taková přeprava nutná ve vztahu k nouzovým opatřením. I laikovi je v tomto případě jasné, že se jedná o přepravu v souvislosti s likvidací dopravní nehody nebo jiné havárie, při níž došlo k úniku nebezpečných věcí, nebo je nutné přepravit nepojízdná vozidla z místa nehody na bezpečné místo. Toto vynětí z platnosti dohody ADR se do konce roku 2006 vztahovalo jen na přepravu nepojízdných vozidel, ale neřešilo přepravu nebezpečných věcí, které v důsledku dopravní nehody unikly z vozidla a které byly zásahovými jednotkami zachyceny. V ADR 2007 je tedy toto ustanovení rozšířeno o přepravy prováděné za účelem sběru nebezpečných věcí, jež byly zapleteny do mimořádné události nebo nehody, a jejich přemístění na bezpečné místo. V konečném důsledku to zname-

ná, že v případě kontaminace zeminy v okolí dopravní komunikace se tato může odvázet jako látka nepodléhající ustanovením dohody ADR právě na základě výše uvedeného bodu ADR.

ADR ošetřuje i přepravu nahuštěných pneumatik

V ustanovení 1.1.3.1 dohody ADR přibyl nový odstavec (f), který vyjímá z platnosti dohody ADR přepravu prázdných nevyčištěných nádrží určených pro skladování následujících látek: dusivé, podporující hoření nebo hořlavé plyny třídy 2, hořlavé kapaliny třídy 3 nebo jiné nebezpečné látky a předměty třídy 9 spadající pod obalovou skupinu II nebo III nebo toxické pesticidy třídy 6.1 spadající pod obalovou skupinu II nebo III. Během přepravy těchto nádrží se samozřejmě musí dodržet určité požadavky, po jejichž splnění se dále na předmětnou přepravu dohoda ADR nevztahuje. Jedná se o tyto požadavky:

- Všechny otvory, s výjimkou zařízení pro vyrovnávání tlaku (pokud jsou), musí být hermeticky uzavřeny.
- Opatření k zamezení jakéhokoli úniku obsahu za normálních podmínek přepravy.
- Náklad je upevněn v lůžkách, latěních či v jiných manipulačních prostředcích nebo ve vozidle či kontejneru takovým způsobem, aby se nemohl uvolnit ani posunout za normálních podmínek přepravy.

V praxi se jedná např. o přepravu nádrží na zemní plyn k rodinným domkům, nádrží na pohonné hmoty či pesticidy. Ve všech případech však jde o přepravu prázdných nevyčištěných nádrží.

Poslední upřesnění v rámci vynětí z platnosti se týká přepravy plynů, konkrétně přepravy nahuštěných pneumatik. Ač se to může zdát poněkud kuriózní, i my jsme se setkali v uplynulém období s různým výkladem platnosti dohody ADR ve vztahu k nahuštěným pneumatikám převáženým jako náklad na ložné ploše vozidla. Nově formulované ustanovení 1.1.3.2 (d) tuto situaci jednoznačně vyřešilo a nahuštěné pneumatiky nejsou i v případě, kdy tvoří náklad vozidla, považovány za náklad podléhající dohodě ADR.

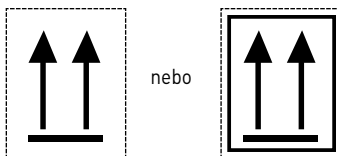
Jaký jazyk zvolit pro označení obalového souboru?

Další změny dohody ADR se týkají části 5 dohody ADR, kde jsou uváděny předpisy pro odesílání nebezpečných věcí. Přepravní obalový soubor je dohodou ADR definován jako vnější obalový prostředek používaný jedním odesílatelem. Obsahuje jeden nebo více kusů pevně spojené do jedné manipulační jednotky pro usnadnění manipulace a uložení při přepravě. Příkladem obalového souboru může být například europaleta, na níž odesílatel uloží lepenkové krabice do několika vrstev a zajistí je páskou nebo smršťovací fólií. I podle předchozí dohody ADR musel být obalový soubor označen nápisem

PŘEPRAVNÍ OBALOVÝ SOUBOR. V uplynulém období jsme v rámci mezinárodní přepravy řešili dilema, v jakých jazycích tento nápis uvádět. Zvolili jsme krajní řešení a nápis byl uváděn ve všech jazycích tranzitních zemí, včetně jazyků země odesílatele a příjemce. Dohoda ADR 2007 na tento stav ve svých změnách reagovala a sjednotila jazyky, v nichž musí být zápis uváděn (např. do nákladního listu). Podle ADR 2007 musí být navíc tento nápis uveden v jazyce země odesílatele, a pokud tímto jazykem není angličtina, francouzština nebo němčina, pak ještě jedním z těchto tří jazyků.

Povinnost značit přepravní obalový soubor bezpečnostními značkami a UN čísla, kterými jsou značeny kusy uvnitř přepravního obalového souboru, zůstává zachována, pokud toto značení na kusech není zvenku přepravního obalového souboru viditelné.

Tabulky musí několik minut odolávat ohni

Dvě černé nebo červené šipky na bílém nebo vhodném kontrastním podkladě.

Pravouhlé orámování není povinné.

Také ustanovení o používání orientačních šipek zůstává nezměněno. Změnilo se jen umístění tohoto ustanovení v rámci dohody ADR, z pododdílu 5.2.2.2 „Usta-

novení o bezpečnostních značkách“ se toto ustanovení přemístilo do pododdílu 5.2.1.9 „Orientační šipky“. V souvislosti s tímto označením se v dohodě ADR 2007 nově objevilo ustanovení 5.1.2.3 zdůrazňující soulad umístění kusu s vyobrazenými orientačními šipkami v rámci obalového souboru. Toto ustanovení považují za skoro nadbytečné, i když je pravda, že by se mohl objevit nějaký zoufalec, který najde zalíbení v kusu uloženém jiným způsobem než s orientačními šipkami vzhůru.

Další podstatnou změnou dohody ADR 2007 představují změny bezpečnostní značky vzoru č. 5.2 používané k označování organických peroxidů. Podle přechodného ustanovení 1.6.1.2 mohou být bezpečnostní značky a velké bezpečnostní značky, které odpovídaly vzoru č. 5.2 předepsanému do 31. prosince 2006, používány až do 31. prosince 2010.

V odstavci 5.3.2.2.1 reaguje změna dohody ADR na poznatky kontrolních orgánů, jež se poměrně často setkávaly s mechanicky poškozenými, odřenými či oloupanými oranžovými reflexními tabulkami, které pak neplnily svůj účel. Proto se ve výše uvedeném ustanovení objevila formulace: „Použitý materiál musí být odolný proti povětrnosti a musí zaručovat trvanlivé označení.“

V tomtéž ustanovení bylo reagováno na připomínky hasičů, kteří poukazovali na skutečnost, že se čas od času setkávají s příliš rychlým odpadnutím oran-

žové reflexní tabulky. Ta přitom přímo ovlivňuje hasební postup hořícího vozidla. V předchozích vydání dohody ADR je řešena pouze čitelnost identifikačních čísel na oranžové reflexní tabulce – tyto musí být čitelné i po 15 minutách přímého působení ohně – a odolnost zakrytí oranžových reflexních tabulek, které také musí také odolat 15 minutám přímého působení ohně. V dohodě ADR 2007 se tedy nově objevila formulace řešící odolnost uchyacení reflexní oranžové tabulky na vozidle, která koresponduje s ustanoveními o čitelnosti identifikačních čísel a odolnosti krytu reflexní oranžové tabulky. Nově zavedená formulace zní: „Tabulka se nesmí uvolnit ze svého držáku po 15 minutách přímého působení ohně.“

V dohodě ADR 2007 se nově objevilo také ustanovení o používání reflexních oranžových tabulek na kontejnerech přepravujících nebezpečné tuhé látky ve volně loženém stavu, na cisternových kontejnerech, MEGC a přemístitelných cisternách. V těchto případech mohou být oranžové reflexní tabulky nahrazeny samolepicí fólií, barevným nátěrem nebo jakýmkoli jiným rovnocenným způsobem. Vzhledem k výše uvedenému provedení oranžových reflexních tabulek nemusí být ve výše uvedených případech po 15 minutách přímého působení ohně zajištěna čitelnost identifikačních čísel ani faktická přítomnost oranžových reflexních tabulek.

Jiří Došek,
vedoucí střediska
pro přepravu nebezpečných věcí,
ÚSMD DEKRA